

Kolmapäev, 16. veebruar 2022

P9_TA(2022)0032

Avamere taastuenergia Euroopa strateegia

Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2022. aasta resolutsioon avamere taastuenergia Euroopa strateegia kohta (2021/2012(INI))

(2022/C 342/08)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 194,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta direktiivi 2014/89/EL, millega kehtestatakse mereruumi planeerimise raamistik ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiivi (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta ⁽³⁾ (taastuenergia direktiiv),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2013. aasta määrust (EL) nr 347/2013 üleeuroopalise energiataristu suuniste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1364/2006/EÜ ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 713/2009, (EÜ) nr 714/2009 ja (EÜ) nr 715/2009 ⁽⁴⁾ (üleeuroopalisi energiavõrkusid (TEN-E) käsitlev määrus),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1316/2013, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu, muudetakse määrust (EL) nr 913/2010 ja tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 680/2007 ja (EÜ) nr 67/2010 ⁽⁵⁾, mida praegu muudetakse,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrust (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma 6. veebruari 2018. aasta resolutsiooni puhta energia alase innovatsiooni kiirendamise kohta ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse oma 14. märtsi 2019. aasta resolutsiooni kliimamuutuste kohta – Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimaneutraalse majanduseni kooskõlas Pariisi kokkuleppega ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ ELT L 275, 25.10.2003, lk 32.

⁽²⁾ ELT L 257, 28.8.2014, lk 135.

⁽³⁾ ELT L 328, 21.12.2018, lk 82.

⁽⁴⁾ ELT L 115, 25.4.2013, lk 39.

⁽⁵⁾ ELT L 348, 20.12.2013, lk 129.

⁽⁶⁾ ELT L 328, 21.12.2018, lk 1.

⁽⁷⁾ ELT C 463, 21.12.2018, lk 10.

⁽⁸⁾ ELT C 23, 21.1.2021, lk 116.

Kolmapäev, 16. veebruar 2022

- võttes arvesse oma 15. jaanuari 2020. aasta resolutsiooni Euroopa roheline kokkulepe kohta ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse oma 10. juuli 2020. aasta resolutsiooni Euroopa tervikliku lähenemisviisi kohta energia salvestamisele ⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse oma 25. novembri 2020. aasta resolutsiooni Euroopa uue tööstusstrateegia kohta ⁽¹¹⁾,
- võttes arvesse oma 19. mai 2021. aasta resolutsiooni Euroopa vesinikustrateegia kohta ⁽¹²⁾,
- võttes arvesse oma 19. mai 2021. aasta resolutsiooni Euroopa energiasüsteemi integreerimise strateegia kohta ⁽¹³⁾,
- võttes arvesse oma 7. juuli 2021. aasta resolutsiooni avamere tuuleparkide ja muude taastuenergiasüsteemide mõju kohta kalandussektorile ⁽¹⁴⁾,
- võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatist „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019)0640),
- võttes arvesse komisjoni 10. märtsi 2020. aasta teatist „Euroopa uus tööstusstrateegia“ (COM(2020)0102),
- võttes arvesse komisjoni 20. mai 2020. aasta teatist „Eli elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“ (COM(2020)0380) ja sellega seotud 9. juuni 2021. aasta resolutsiooni sama pealkirjaga ⁽¹⁵⁾,
- võttes arvesse komisjoni 8. juuli 2020. aasta teatist „Kliimaneutraalse Euroopa vesinikustrateegia“ (COM(2020)0301),
- võttes arvesse komisjoni 8. juuli 2020. aasta teatist „Kliimaneutraalse majanduse saavutamine – lõimitud energiasüsteem kliimaneutraalse Euroopa nimel“ (COM(2020)0299),
- võttes arvesse komisjoni 17. septembri 2020. aasta teatist „Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamine: investeerimine kliimaneutraalsesse tulevikku meie inimeste hüvanguks“ (COM(2020)0562),
- võttes arvesse komisjoni 14. oktoobri 2020. aasta aruannet „Energialiidu olukorda käsitlev 2020. aasta aruanne, mis on ette nähtud energialiidu ja kliimameetmete juhtimist käsitleva määrusega (EL) 2018/1999“ (COM(2020)0950),
- võttes arvesse komisjoni 19. novembri 2020. aasta teatist „Eli strateegia avamere taastuenergia potentsiaali kasutamiseks kliimaneutraalsuse saavutamise eesmärgil“ (COM(2020)0741),
- võttes arvesse komisjoni 15. detsembri 2020. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus üleeuroopalise energiataristu suuniste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 347/2013 (COM(2020)0824),
- võttes arvesse Euroopa Keskkonnaameti 1. oktoobri 2015. aasta aruannet nr 3/2015 „Marine protected areas in Europe's seas – an overview and perspectives for the future“ (Merekaitsealad Euroopa meredes – ülevaade ja tulevikuväljavaated) ja 6. oktoobri 2020. aasta briifingut „Management effectiveness in the EU's Natura 2000 network of protected areas“ (Eli Natura 2000 kaitsealade võrgustiku haldamise tõhusus),
- võttes arvesse 12. detsembril 2015. aastal ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgul Pariisis vastu võetud kokkulepet (Pariisi kokkulepe),

⁽⁹⁾ ELT C 270, 7.7.2021, lk 2.

⁽¹⁰⁾ ELT C 371, 15.9.2021, lk 58.

⁽¹¹⁾ ELT C 425, 20.10.2021, lk 43.

⁽¹²⁾ ELT C 15, 12.1.2022, lk 56.

⁽¹³⁾ ELT C 15, 12.1.2022, lk 45.

⁽¹⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0338.

⁽¹⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0277.

Kolmapäev, 16. veebruar 2022

- võttes arvesse kodukorra artiklit 54,
  - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni ning kalanduskomisjoni arvamusi,
  - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit (A9-0339/2021),
- A. arvestades, et EL on ratifitseerinud Pariisi kokkuleppe, samuti Euroopa rohelise kokkuleppe ja hiljuti vastu võetud Euroopa kliimaseaduse, milles seati ELi eesmärk vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid 2030. aastaks vähemalt 55 % ja saavutada kliimanetraalsuse eesmärk hiljemalt 2050. aastaks ning lisaeesmärgid, et võidelda ülemaailmse kliimamuutuse tagajärgedega;
- B. arvestades, et üleminek kasvuhoonegaaside netonullheitega, äärmiselt energiatõhusale ja võimalikult suurel määral taastuenergiaga põhinevale majandusele nõuab kiiret üleminekut puhta energia süsteemile, mis tagab kestlikkuse, energiavarustuskindluse ja energia taskukohasuse ning vajaliku energiataristu;
- C. arvestades, et avamere taastuenergia hindade suur langus on muutnud selle üheks konkurentsivõimelisema hinnaga energiaallikaks (avamere tuuleenergia globaalse kaalutud keskmise tasandatud kogukulud langesid ajavahemikul 2010–2020 48 % võrra – 1 kWh kohta 0,14 eurolt 0,071-le) ja sellest tulenevalt roheülemineku ülioluliseks elemendiks, sillutades teed kaasaegsele, ressursitõhusale ja konkurentsivõimelisele majandusele, ning sellest on saanud üks ELi kliimaalaste ambitsioonide olulisimaid sambaid; arvestades, et avamere taastuenergia puhul on võimalik kasutada ulatuslikke energiaallikaid, et kaitsta kodumajapidamisi energiaostuvõimetuse eest;
- D. arvestades, et ELi avamere taastuenergia strateegias tuleks võtta arvesse ELi merepiirkondade geograafilisi iseärasusi, mis raskendavad kõigile ühesuguse lähenemisviisi väljatöötamist;
- E. arvestades, et ELi avamere taastuenergia tootmisektor on tehnoloogialiider, millel on märkimisväärne potentsiaal edendada ELi majandust, toetades puhta energia tootmise kasvu Euroopas ja kogu maailmas;
- F. arvestades, et ELi teadus- ja arendustegevuse programmidele avamere tuuleenergia valdkonnas on viimase kümne aasta jooksul eraldatud kokku 496 miljonit eurot; arvestades, et riiklikud investeeringud teadus- ja arendustegevusse tuuleenergia väärtusahelas on juba etendanud olulist rolli sektori arengu võimaldamisel; arvestades, et avamere taastuenergia ulatuslikuks kasutuselevõtuks 2050. aastaks on vaja investeerida hinnanguliselt ligi 800 miljardit eurot, millest ligikaudu kaks kolmandikku kuluks sellega seotud võrgutaristu rahastamisele ja umbes kolmandik avamere elektritootmisele; arvestades, et taasterahastu „NextGenerationEU“ kava annab ainulaadse võimaluse lisaks erainvesteeringutele mobiliseerida märkimisväärsel hulgal avaliku sektori kapitali;
- G. arvestades, et tööjõu oskused ja kvalifikatsioonid on avamere taastuenergia strateegia edu alus;
- H. arvestades, et ELi sadamatel on oluline roll avamere tuuleenergia kulutõhususe tagamisel ja need toimivad rannikukogukondade kohaliku arengu soodustajatena;
- I. arvestades, et Põhjameri on praegu maailma juhtiv piirkond, kus kasutatakse avamere tuuleenergia tootmisvõimsust enim; arvestades, et muud Euroopa merepiirkonnad, nagu Atlandi ookeani, Vahemere, Läänemere ja Musta mere piirkonnad on paljutöötavad asukohad avamere tuuleenergia tootmise ja kasutuselevõtu laiendamiseks ELis; arvestades, et Atlandi ookeani naabruses asuvatel ELi läänepoolsetel liikmesriikidel on suur looduslik potentsiaal kasutada nii põhja kinnitatavat kui ka ujuvat avamere tuuleenergiat; arvestades, et Vahemere naabruses asuvatel ELi lõunapoolsetel liikmesriikidel on suur potentsiaal kasutada peamiselt ujuvat avamere tuuleenergiat; arvestades, et Läänemere naabruses asuvatel ELi liikmesriikidel on suur looduslik potentsiaal kasutada põhja kinnitatavat avamere tuuleenergiat; arvestades, et Musta mere naabruses asuvatel ELi idapoolsetel liikmesriikidel on suur potentsiaal kasutada nii põhja kinnitatavat kui ka ujuvat avamere tuuleenergiat;
- J. arvestades, et vaja on lisauuringuid erinevate avamere taastuenergia tehnoloogiate ja taristu mõju kohta mereökosüsteemidele, mere elurikkusele ja merekaitsealadele;

Kolmapäev, 16. veebruar 2022

- K. arvestades, et kliimanetraalsele majandusele üleminekuga peaks kaasnema looduse taastamine, seadmata ohtu ELi elurikkuse strateegias aastani 2030 olemasolevaid looduseesmärke ega jätmata kedagi kõrvale, nagu on sätestatud Euroopa rohelises kokkuleppes; arvestades, et energiasüsteemi ümberkujundamine peaks olema õiglane ja kaasav;
- L. arvestades, et avamere taastuenergia projektid ja nende keskkonnamõju hindamised peavad järgima leevendamishierarhia lähenemisviisi; arvestades, et kui vältimine on võimatu või on väga keeruline, tuleks kõikides etappides alates asukoha valikust kuni kasutamise ja käitusest kõrvaldamiseni võtta vähendamismeetmeid ja neid tõhusalt rakendada; arvestades, et need leevendusmeetmed hõlmavad keskkonnamõju hindamistes esitatud veealuse müra vastaseid meetmeid;
- M. arvestades, et komisjon peaks hindama Euroopale ühist huvi pakkuva tähtsa projekti loomise teostatavust suuremahulise ujvutuulepargi ja ühendava elektrolüüsiseadme projekti puhul;
- N. arvestades, et on olemas võimalus saada kasu mereruumi nõuete ühituvusest, et tagada avamere taastuenergia vastavus ELi elurikkuse strateegiale aastani 2030; arvestades, et avamere tuulepargid võivad tuua merekeskkonna elurikkusele kasu, kui need projekteeritakse ja ehitatakse säästvalt; arvestades, et avamere tuuleenergia tootmise ulatuslikuks laiendamiseks on vaja arukat lähenemisviisi, et tagada selle kooseksisteerimine mõjutatud piirkondades juba toimuva tegevusega ning kahjustada keskkonda võimalikult vähe; arvestades, et tuulepargi ehitamisest ja käitamisest, eriti aga meretranspordist tulenev mürasaaste avaldab negatiivset mõju mereökosüsteemile ja seda tuleks keskkonnavalades õigusaktides käsitleda; arvestades, et taastuenergia arendajate varajane protsessi kaasamine aitab kahtlemata kaasa mereruumi edukale jaotamisele; arvestades, et ruumijaotus peaks põhinema riigipiire ületaval ühise mereruumi planeerimisel ja rannikuala tervikmajandamisel; arvestades, et avamere tuuleturbiinidest saadakse rohkem elektrienergiat kui maismaaturbiinidest ja neid aktsepteerivad läheduses elavad inimesed tõenäolisemalt;
- O. arvestades, et igasugune inimtegevus, sealhulgas taastuenergia, ei tohiks olla lubatud ELi rangelt kaitstud aladel, mis on ELi elurikkuse strateegias aastani 2030 selliseks määratud;
- P. arvestades, et strateegia eesmärk on luua pikaajaline raamistik, mis edendab avamererajatiste ja mereruumi muude kasutusviiside head kooseksisteerimist, aitab kaasa keskkonnakaitsele ja võimaldab kalapüügi tegelevatel kokkondadel jõudsalt areneda;
- Q. arvestades, et avamere nafta- ja gaasitööstuse töötajate õiglast üleminekut avamere taastuenergia sektorile tuleks toetada, edendades nende oskuste ja kvalifikatsioonide tunnustamist; arvestades, et kõrgeimate sotsiaalsete ja keskkonnastandardite järgimine on oluline;
- R. arvestades, et avamere taastuenergia kasutuselevõtu ulatus sõltub avaliku ja erasektori jõupingutustest; arvestades, et lisaks avamere taastuenergia sektoris tegutsevatele eraettevõtjatele võib oma roll olla ka riigiettevõtetal; arvestades, et riigiabi ja riigihankeid käsitlevate normide läbivaatamine peaks võimaldama suuremat paindlikkust roheülemineku, sealhulgas avamere taastuenergia projektide elluviimisel;
1. on arvamusel, et kliimamuutuste vastu võitlemine avamere taastuenergia kasutuselevõtu abil on äärmiselt oluline, saavutamaks Pariisi kokkuleppe eesmärgid ja täitmaks ELi kohustused kasvuhoonegaaside netonullheite eesmärgi saavutamiseks hiljemalt aastaks 2050, kooskõlas uusimate teaduslike tõenditega, nagu on kinnitatud Euroopa rohelises kokkuleppes ja taasterahastu „NextGenerationEU“ kavas; rõhutab, et CO₂-neutraalne majandus nõuab taastuenergia enneolematult ulatuslikku kasutuselevõttu; rõhutab, et paljud liikmesriigid on vajaliku taastuenergia ja taristu kasutuselevõtu osas maha jäänud; rõhutab ka, et kõik liikmesriigid peaksid tegema suuri jõupingutusi, et oma taastuenergia potentsiaal täielikult ära kasutada; rõhutab, et EL ei suuda täita oma kliimakohustusi, kui avamere taastuenergia kasutuselevõtu kiirendamiseks ei võeta lisameetmeid;

Kolmapäev, 16. veebruar 2022

2. kutsub komisjoni üles seadma 2050. aastaks Euroopa energiasüsteemi põhikomponendiks avamere taastuvenergia koos muu asjakohase energiatehnoloogiaga;
3. rõhutab, et energiasääst, energiatõhusus ja taastuvenergia on heitevaba majanduse saavutamise peamised edasiviivad jõud; tuletab meelde liidu pühendumust energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte järgimisele ja rõhutab selle põhimõtte rakendamise tähtsust kõigis asjakohastes õigusaktides ja algatustes;
4. tõstab esile, et komisjoni teatistes COM(2020)0741 esitatud avamere taastuvenergia tootmise eesmärgid kõigis ELi merepiirkondades on 2030. aastaks vähemalt 60 GW ja 2050. aastaks 340 GW; tuletab meelde, et komisjoni teatisele COM(2020)0562⁽¹⁶⁾ lisatud mõjuhindamise kohaselt peaks avamere tuuleenergia ülesseatud võimsus olema 70–79 GW, et saavutada 2030. aastaks heite vähendamine 55 % võrra kulude suhtes konkurentsivõimeliselt; kutsub liikmesriike ning avalikke ja erasektorit üles ületama 2030. aastaks seatud 55 % vähendamise eesmärgi; nõuab tungivalt, et komisjon vaataks läbi riigihankeid ja riigiabi käsitlevad normid, et tagada kulude suhtes konkurentsivõimeline üleminek, mida toetaks hästitoimiv turg, mis tõukaks avamere tuuleenergia kasutuselevõttu tagant; märgib, et on olemas piirkondi, kus avamere taastuvenergia potentsiaal on laialdaselt kasutamata, näiteks Atlandi ookean, Vahemeri, Läänemeri ja Must meri; rõhutab, et otsus leida 2030. aastaks ruumi selleks avamere taastuvenergia lisavõimsuseks on ülimalt tähtis, seda tuleks käsitleda prioriteedina ning see tuleks ELis määrata kindlaks enne aastat 2023/2024, et ehitamine oleks aastaks 2030 võimalik; tõstab esile, et avamere tuuleenergia ja ookeanienergia konkurentsivõime energiaallikana kasvab ning hinnad langevad kooskõlas pideva arendamise ja kasutuselevõttuga; rõhutab, et avamere taastuvenergia on elujõuline energiaallikas ning et säästev ja usaldusväärne energiasüsteem peab ühendama avamere taastuvenergia muude energiatehnoloogiatega, salvestusvõimalustega ja paindliku energiatarbimisega;
5. on veendunud, et avamere taastuvenergia peab olema kestlik kogu väärtusahela ulatuses ning sellel peab olema piiratud kahjulik mõju keskkonnale ning majanduslikule, sotsiaalsele ja territoriaalsele ühtekuuluvusele; tuletab meelde Euroopa rohelise kokkuleppe lubadust, et kedagi ei tohiks kõrvale jätta; rõhutab, et inimeste heaolu peaks olema roheülemineku keskmeks;
6. võtab teadmiseks ELi ettevõtjate ja tehnoloogiate konkurentsieelise avamere taastuvenergia sektoris; kutsub komisjoni üles tagama, et EL säilitaks tehnoloogilise juhtpositsiooni, hoiaks talente ning pakuks taskukohast, ohutut ja kestlikku energiat, võttes samas arvesse võimalikku mõju, sealhulgas kliimamuutustega seotud mõju, ja merekeskkonnale avalduvat mõju; rõhutab selle konkurentsieelise säilitamise olulisust; rõhutab sektori märkimisväärse kasvu potentsiaali ja selle panust ELi majandusse, sealhulgas tehnoloogia ja süsteemide eksporti; rõhutab, kui oluline on toetada investeringuid teadus- ja arendustegevusse ning tugineda innovaatilise avamere taastuvenergia tehnoloogia tööstussüsteemile piiriülese koostöö ja partnerluse kaudu programmis „Euroopa horisont“, et hõlbustada ja toetada kaksikülemineku jaoks üliolulisi tugevaid Euroopa väärtusahelaid ning tagada samal ajal selles valdkonnas välja töötatud uuenduste kiire kasutuselevõttu; rõhutab kvaliteetsete tööstustöökohtade tähtsust õiglase ülemineku hõlbustamisel;
7. rõhutab vajadust säilitada Euroopa Liidus puhas, konkurentsivõimeline ja kestlik avamere taastuvenergia tarneahel; rõhutab seetõttu, et tarnijad peavad kohaldama Euroopa sertifitseerimise kohaselt kõrgeimaid kvaliteedi-, tervishoiu-, ohutus- ja keskkonnastandardeid ning kõigi asjaomaste sidusrühmadega peetavas dialoogiprotsessis kindlaksmääratud standardeid; rõhutab ka vajadust minimeerida tarneahela transpordikulusid; on veendunud, et hankemenetlustes tuleks neid elemente arvesse võtta;
8. rõhutab, et avamere taastuvate energiaallikate kasutuselevõtt on äärepoolseimatele piirkondadele ja saartele ideaalne võimalus vähendada oma CO₂-heidet ning vähendada oluliselt sõltuvust fossiilkütuste impordist; nõuab algatuse „Puhast energia ELi saarte jaoks“ hoogustamist, seades selle keskmesse eelkõige avamere taastuvad energiaallikad; tuletab meelde, et meretaseme tõus mõjutab eriti saari;
9. kutsub komisjoni üles viima võimalikult kiiresti läbi mõjuhindamise, et selgitada avamere taastuvenergia majanduslikku ja sotsiaal-majanduslikku mõju, pöörates erilist tähelepanu olemasolevatele töökohtadele ja töökohtade loomisele tänu 2050. aastaks 300–450 GW ulatuses avamere taastuvenergia kasutuselevõtule;

⁽¹⁶⁾ SWD(2020)0176.

Kolmapäev, 16. veebruar 2022

10. nõuab, et kohalikud pädevad asutused hindaksid algatusi, mis hoogustavad kohalikku majandust, kohalikke kestlikke töökohti ja majandustegevust avamere taastuvate energiaallikate kasutuselevõtu abil; nõuab, et tehtaks kindlaks koostoime sektorite vahel, mis suudavad rohe- ja digipööret kõige paremini toetada ning aidata kaasa majanduse taastumise tulevikukindlusele, samuti koostoime arendamist meetmetega, mis võimaldavad kestlikku sinist majandust;

Taristu ja võrgud

Investeeringud taristusse

11. rõhutab olemasoleva taristu täiustamise ja laiendamise kiireloomulisust, ilma et see piiraks ELi elurikkuse strateegia aastani 2030 ja ELi loodusalaste õigusaktide kohaldamist, et võimaldada taastuvatest energiaallikatest saadava elektri suuremat kasutamist; peab kahetsusväärseks, et mitu liikmesriiki ei ole veel saavutanud oma eesmärki, milleks on elektrivõrkude 10 % ühendatus 2020. aastaks, ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama piisava taristu, näiteks ülekandeliinid avamere taastuenergia integreerimiseks ja transportimiseks; tuletab meelde ELi 2030. aastaks seatud elektrivõrkude 15 % omavahelise ühendatuse eesmärki, mis on sätestatud määruse (EL) 2018/1999 artiklis 2; nõuab, et komisjon esitaks ettepaneku, mis kiirendaks ühendatuse eesmärgi kasutuselevõttu; on seisukohal, et liit ja selle liikmesriigid peaksid välja töötama kokkulepped, mis käsitlevad avamere energiataristut geograafiliste naaberpiirkondade vahel;

12. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama ELis piisava taristu, et kindlustada avamere taastuenergia kulutõhus kasutuselevõtt;

13. rõhutab avamere taastuenergia sektori kestliku ja vastutustundliku arengu tagamise tähtsust, võttes arvesse meretranspordi ja meresadamate tähtsat rolli; rõhutab, et avamere taastuenergia väljatöötamisel tuleks arvesse võtta vajadust ohutute meresõiduradade ja -koridoride ning laevanduse ankrukohtade järele, samuti tulevast meresõiduradade viimist sadamatesse; rõhutab tänapäevaste, kestlike ja uuenduslike meresadamate tähtsust avamere taastuenergiaseadmete monteerimisel, tootmisel ja teenindamisel ning märkimisväärseid investeeringuid, mis on vajalikud sadamataristu, sealhulgas transporditerminalide ja aluste ajakohastamiseks, et oleks võimalik neid teenuseid osutada; juhib tähelepanu meresadamate rollile avamerel toodetud taastuenergia ja sellega kaasneva logistika maapealsete vastuvõtupunktidenä ning taastuenergia keskustena avamere elektrivõrkude ühenduste ja piiriüleste võrkudevaheliste ühenduste jaoks;

14. rõhutab, et juurdepääs avamere taastuenergiatele aitab muuta keskkonnahoidlikumaks ka sadamaid, sealhulgas seoses kai ääres seisvate laevade maismaalt saadava elektrivarustusega ja nende arendamisega ringtööstuse klastritena; rõhutab, et liikmesriikide mereruumi planeeringud peaksid sobima tulevaste suundumustega, sealhulgas uute liiklusvoogude, uute laevateede ja suuremate laevadega, ning tagama, et avamere energiataristu saaks eksisteerida koos meretransporditeede, kalatööstuse, liikluseraldusskeemide, ankrukohtade, meresõiduradade ja merel toimuva tegevuse ning sadamate arendamisega; usub kindlalt, et avamere taastuenergiataristu läheduses sõitvate laevade jaoks tuleb tagada kõrgeim ohutuse tase, sealhulgas laevaliikluse juhtimise keskuste piisav ulatus ja päästelaevade pakkumine piirkonnas;

15. väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle muuta üleeuroopalisi energiavõrke (TEN-E) käsitlevat määrust, et saavutada Euroopa roheline kokkuleppe eesmärk ning tagada, et õigusaktid oleksid kooskõlas 1,5 °C eesmärgiga, ja tähelepanu üle, mida komisjon pöörab avamere taastuenergia sektori vajadustele ja prioriteetidele; rõhutab, et säästvate ja tõhusate avamere hübriid- ja radiaaltuuleparkide arendamine tootmiseks, ühendamiseks ja ülekandmiseks nõuab tulevikku suunatud avaliku ja erasektori planeerimist ja investeeringuid; on veendunud, et õigusraamistikud peaksid hõlbustama ennetavaid investeeringuid; rõhutab vajadust tagada kooskõlastamine ja ühtlustamine maismaavõrkude ja avamerevõrkude arengukavade vahel, sealhulgas määrates kindlaks avamere- ja maismaavõrkude ühenduskohad; julgustab liikmesriike kiirendama vajaliku võrgutaristu loomist, et hõlbustada roheüleminekut, mille elektrifitseerimine on ülioluline; tunnustab, et suurte investeeringute tegemine, mida sageli rakendatakse üheaegselt, nõuab hoolikat ja täpset planeerimist;

16. rõhutab, kui oluline on määrata ühiselt kindlaks avamere taastuenergia tootmismahd, mida liikmesriigid peaksid aastatel 2030, 2040 ja 2050 igas merepiirkonnas kasutusele võtma, ja teha sellega seoses koostööd, et tagada investimiskindlus ning saavutada kliima- ja energiaeemärgid;

Kolmapäev, 16. veebruar 2022

17. tunnistab avamere taastuenergia potentsiaali kõigis Euroopa merepiirkondades ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edasi arendama peamisi tehnoloogiaid, mis seda energiat kasutavad;
18. väljendab erilist heameelt selle üle, et komisjon võttis strateegia alal kohustuse hõlbustada dialoogi avamere taastuenergia keskkonna-, majandusliku ja sotsiaalse kestlikkuse üle ja edendada nn praktikakogukonda, kus kõik sidusrühmad, nende hulgas tööstus, vabaihendused, kalurid ja teadlased, saaksid arvamusi vahetada, kogemusi jagada ja algusest peale ühisprojektides koostööd teha;
19. võtab teadmiseks avamere tootmisrajatiste ja ülekandevarade pakkumismenetluses kombineerimise potentsiaalseid eeliseid; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles uurima selle täiemahulisel pakkumisel põhineva lähenemise potentsiaali ja võimalikke probleeme ning hindama selle kohaldatavust erinevatele paigaldistele; rõhutab, et selles analüüsis tuleb arvesse võtta võimalikke probleeme seoses stiimulite tagamise ning avamere ja maismaa ülekandevõrkude optimaalse planeerimisega;
20. tuletab meelde, et elektri tootmine avamere taastuenergiast loob ka võimaluse taastuallikatest vesiniku tootmiseks, nagu on kirjeldatud komisjoni teatistes COM(2020)0741, COM(2020)0299 ja COM(2020)0301;
21. märgib, et erinevad taastuenergia tehnoloogiad täiendavad üksteist ühise taristu, tarneahela koostoime ja usaldusväärsema elektrienergia kogutootmise suhtes;
22. rõhutab taristuinvesteeringute vajadust avamere taastuenergia sektori laiendamise toetamiseks, eriti investeeringuid sadamatesse suuremate turbiinide ja komponentide mahutamiseks, põhja kinnitatud ja avamere tuuleenergia ujuvrajatiste opereerimise ja hoolduse (sh koolituskeskuste), ning käitusest kõrvaldamise ja tootmise keskuste ehitamiseks; rõhutab, et avamere taastuenergia muutub energiavarustuskindluse seisukohalt esmatähtsaks ning taristu kaitsmiseks küberrünnete eest tuleb võtta vajalikud meetmed;

Liikmesriikide koostöö

23. rõhutab, et liikmesriikide koostöö on iga piirkonna eripära arvesse võttes avamere energiaressursside võimalikult tõhusaks kasutamiseks hädavajalik; rõhutab Põhjmere energiakoostöö tähtsust ning vajadust uuesti kaasata Ühendkuningriiki; märgib, et praegust õigusraamistikku tuleb täiustada, et see soodustaks piisavas ulatuses sellist koostööd; on veendunud, et suutmatuse tõhustada liikmesriikide ja seotud liiduväliste riikide vahelist koostööd hakkab takistama avamereenergia kasutuselevõttu; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid rakendaksid vajalikke meetmeid edasiste viivitusteta; julgustab liikmesriike viivitamata kooskõlastama ja esitama avamereenergia arendamise kavad;
24. rõhutab, et liikmesriikide ja naaberriikide vahelist piirkondlikku koostööd merepiirkonna tasandil tuleks edendada ühise kavandamise ja regulatiivsete tõkete kõrvaldamise kaudu ning luues ka kõigile sidusrühmadele juurdepääsetavad piirkondlikud mereruumide kasutamise kaardid, mida ühise seireraamistiku abil korrapäraselt läbi vaadatakse;
25. tunneb heameelt komisjoni kavatsuse üle kooskõlastada liikmesriikidega vähemalt 100 MW laine- ja tõusu-möönaenergia kasutuselevõttu 2025. aastaks ning vähemalt 1 GW energia kasutuselevõttu 2030. aastaks;
26. kiidab heaks komisjoni ettepaneku võtta vastu määrus üleeuroopalise energiataristu suuniste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 347/2013 ja toetab esmatähtsa avamere võrgukoridori jaoks ühtse kontaktpunkti rajamist, mis peaks hõlbustama liikmesriikide vahelist kooskõlastamist ja ühist huvi pakkuvate avamere taastuenergia projektide lubade andmise menetlust;

Kaugküte ja -jahutus

27. märgib, et avamere taastuenergiast toodetud elekter ning otsene kütmine ja jahutamine võivad aidata kaasa elektrit, sh soojuspumpi kasutatavate lõppkasutajate keskkonnasäästlikumaks muutmisele, vähendades ja lõpuks kõrvaldades kasvuhoonegaaside heite; tõstab esile võimaluse lõimida puhta elektri ja soojuspumpade abil avamere taastuenergia kaugküttega;

Kolmapäev, 16. veebruar 2022

28. kutsub komisjoni üles analüüsima väljaarenenud kaugkütte- ja jahutusturgude parimaid tavasid alles arenevate turgude hüvanguks; rõhutab, et liikmesriikidel on võimalik suurendada kütte ja jahutuse salvestamise võimsust ning seeläbi soodustada suurte kõikumistega avamere taastuenergia kasutuselevõttu; rõhutab, et andmete puudumine ja hoonete renoveerimisstrateegiatega kättesaamatus omavalitsuste tasandil pärsib taastuvate energiaallikate edasist integreerimist kaugkütte ja -jahutuse turgudega;

29. rõhutab riiklike ja kohalike ametiasutuste rolli kütte ja jahutuse strateegilises planeerimises ning piirkondlike energiaettevõtjate toetamises, vähendades investeerimisriske ja hõlbustades juurdepääsu avaliku sektori otsetoetustele;

Teadus- ja arendustegevus

30. on veendunud, et EL ja liikmesriigid peaksid toetama mitmeotstarbeliste võrkudevaheliste ühenduste uurimist ja arendamist; rõhutab vajadust luua mitmeotstarbeliste võrkudevaheliste ühenduste jaoks pikaajaline raamistik, mis suudaks tõhusalt lõimida avamere- ja maismaaenergia turge; kutsub komisjoni üles abistama erinevate seadmete tootjaid ühise standardi väljatöötamisel, mis tagab võrkudevaheliste ühenduste ühilduvuse ja koostalitlusvõime; rõhutab, et uusi tehnoloogiaid, näiteks mitmeotstarbelisi võrkudevahelisi ühendusi tuleb turulepääsu kiirendamiseks kavandada, katsetada, demonstreerida ja vähendada nendega seotud riske; nõuab sobivate raamtingimuste loomist, et tagada nende tehnoloogiate kiire areng;

31. nõuab tungivaltp, et komisjon, liikmesriigid ja erasektor suurendaksid investeringuid teadus- ja arendustegevusse, mis on seotud avamere taastuenergia ring- ja loodust hõlmava projekteerimisega, samuti avamere taastuenergia jaamade ringlussevõtu ja demonteerimise tehnoloogiaga;

32. rõhutab, et ELi avamere taastuenergia sektor toetub tootmises ka imporditud toorainele ja komponentidele ning et nende materjalide tarneahelat tuleks kaitsta; kordab, et tarnijad peavad vastavalt Euroopa sertifitseerimisnõuetele ja standarditele kohaldama kõrgeimaid kvaliteedi-, tervishoiu-, ohutus- ja keskkonnastandardeid;

33. on veendunud, et EL ja liikmesriigid peaksid toetama avamere tuule-, tõusu-mõõna-, laineenergia- ja olemasolevate ujuvraatistite uurimist ja arendamist, mida saab kohandada mitmesuguste merepõhja tingimustega Euroopas; rõhutab sellega seoses ka vajadust toetada teadusuuringuid, arendustegevust, ulatuslikumat kasutuselevõttu ja turustamist, mis on seotud kogu avamere taastuenergia väärtusahela CO₂-heite vähendamisega, ning taastuvaid energiaallikaid, sh avamere tuuleenergiat teiste sektorite süsinikdioksiidiheite vähendamiseks kasutatavate tehnoloogiatega, ning sektorite ühendamise;ga;

34. rõhutab vajadust kasutada avamere taastuenergiat süvameres; rõhutab, et ujuvtehnoloogia võimaldab juurdepääsu suurematele ja püsivamatele tuulekiirustele, mis võib samuti vähendada turbiini keskkonnamõju ja vähendada rannikualade planeerimisega seotud survet; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama teadusuuringuid, arendustegevust, seiret ja innovatsiooni selliste uuenduslike tehnoloogiate osas nagu ujuplatvormid; rõhutab, et ELil on suurepärase võimalus saada üleilmseks liidriks avamere taastuenergia tehnoloogiates, mis on CO₂-heite vähendamise jaoks üliolulised;

35. on seisukohal, et ELi kliimaeesmärkide saavutamiseks ja elanikele märkimisväärse majandusliku kasu toomiseks on oluline, et Euroopas oleksid olemas taastuenergia väärtusahelate põhisegmendid; nõuab asjakohaseid meetmeid, et toetada kohaliku Euroopa sisu rolli taastuenergia strateegia tarneahelas ja õigusaktides;

36. väljendab heameelt asjaolu üle, et komisjon ja Euroopa Investeerimispank on võtnud kohustuse teha koostööd teiste finantsasutustega, et toetada InvestEU kaudu strateegilisi ja kõrgema riskiga investeringuid avamereenergiasse ning tagada samas EL tehnoloogilise liidri positsiooni;

37. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kasutama tulemuslikumalt Euroopa roheline kokkuleppe raames liidu vahendeid avamere taastuenergia arendamiseks äärepoolseimatel territooriumidel ja saartel, et tõhusalt vähendada nende sõltuvust fossiilkütustest;

Kolmapäev, 16. veebruar 2022

38. rõhutab, et avamere taastuenergia laiendamine nõuab arvukalt spetsialiseerunud ja kvalifitseeritud töötajaid, ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma vajalikke meetmeid, et ennetada oskustööliste nappust, tagades neile atraktiivsed töötingimused ja võttes arvesse tervise- ja ohutusnõudeid; toetab komisjoni eesmärki toetada pädevaid riiklikke ja piirkondlikke ametiasutusi avamere taastuenergia teemaliste haridus- ja koolitusprogrammide loomisel ja elluviimisel ning vajadust arendada avamere taastuenergia valdkonnas oskuste kogumit; kutsub komisjoni üles lisama avamere taastuenergia valdkonna oma järgmisse Euroopa oskuste kavasse, et aidata üksikisikutel, rahvusvahelistel ettevõtetel ja VKEdel arendada avamere taastuenergia sektori jaoks vajalikke oskusi; rõhutab naiste tööhõive tähtsust avameresektori äärmiselt tehnilises keskkonnas;

39. on veendunud, et kogu projekti tsükli jooksul on ülioluline kavandada, arendada ja kasutada avamere taastuenergiat ringlussevõttu ja taastumist soodustaval viisil; rõhutab eriti, et märkimisväärne kogus metalle ja mineraale, mida on vaja taastuvate energiaallikate tehnoloogiate kasvu toetamiseks, tuleb hankida vastutustundlikult ja ringlussevõttu arvestavalt;

40. rõhutab märkimisväärset võimalust avamerel kasutatava taastuallikatest toodetud vesiniku arendamiseks, mis võib aidata kaasa taastuallikatest toodetud vesiniku turu laiemale arengule; kutsub komisjoni üles hindama, kuidas avamere taastuenergiaallikad võiksid sillutada teed taastuallikatest toodetud vesiniku tootmise arengule;

41. rõhutab era- ja avaliku sektori investeeringute tähtsust avamere taastuenergia tehnoloogiate laialdase kasutuselevõtu eesmärgil avamere taastuenergia sektoris; kordab komisjoni üleskutset kohandada programmi „Euroopa horisont“, et arendada liidu murrangulisi tehnoloogiaid ja innovatsioone, laiendada nende levikut ja turustamist eesmärgiga ühendada innovatsioon ja turuleviimine, pakkudes varajases arengujärgus tehnoloogiale riskide finantseerimist, näidisprojekte ja arendades varaseid väärtusahelaid, et toetada teadusuuringute infrastruktuuri arengut eesmärgiga vähendada liikmesriikide vahelisi erinevusi;

42. rõhutab, et paremad avamere taastuenergia alased oskused ja valdkonnapõhised teadmised on vara, mida saab eksportida ELi välistesse riikidesse, edendades sellega ELi teenuste eksporti ja aidates kaasa kliimamuutuste leevendamisele kogu maailmas;

Load ja mereala ruumilised planeeringud***Lubade andmise ühtlustamine***

43. rõhutab, et 2030. ja 2050. aasta eesmärkide saavutamine nõuab avamere taastuenergia kasutuselevõtu kiirendamist; rõhutab vajadust mereruumi ja rannikute säästvama majandamise järele, et rakendada avamere taastuenergia potentsiaali; on veendunud, et mereala korraliku ruumilise planeerimise protsessiga peab kaasnema kindel lähenemisviis üldsuse osalemisele, et arvestataks kõigi sidusrühmade ja rannikualade kogukondade seisukohtadega; märgib, et tohtu huvi avamere taastuenergia vastu toob kaasa järjest rohkem loataotlusi; kutsub liikmesriike üles asjaomaseid menetlusi kiiresti lihtsustama ja oma jõupingutusi kooskõlastama; julgustab liikmesriike võtma omaks ühtse kontaktpunkti põhimõtte;

44. võtab teadmiseks praeguse pikaldase menetluse avamere taastuenergia projektide käivitamiseks ja tungiva vajaduse seda kiirendada, et saavutada 2030. ja 2050. aasta eesmärgid; märgib, et liikmesriikide menetluste ja tehniliste standardite ühtlustamine hõlbustab kiiremat kasutuselevõttu; kutsub liikmesriike üles kehtestama lubade väljaandmiseks läbipaistvat menetlust ja kaaluma lubade andmiseks tähtaegade kehtestamist, sh vajalikke keskkonnamõju hindamisi ja uuringuid ning sidusrühmadega konsulteerimist, ning kui täielikult täidetud dokumendid on saadus, kehtestama lubade andmise tähtajad koos otsuse andmise tähtajaga; rõhutab, kui oluline on vajaduse korral menetlusi lühendada ja võtta meetmeid tähtaegadest kinnipidamiseks;

45. rõhutab avamere arendusobjektide jaoks eelnevalt heakskiidetud lubade andmise ning ühendus- ja ülekandeliinide rajamise tähtsust ja potentsiaali. et kõrvaldada projektide ebakindlus ja lühendada tarneaegu;

Kolmapäev, 16. veebruar 2022

46. peab esmatahtsaks avamere taastuenergia projektide küsimuses ulatusliku avaliku üksmeele saavutamist, kaasates selleks kohalikke osalejaid, et suurendada üldsuse heakskiitu avamere tuuleenergia ja selleks vajalike suurte infrastruktuuride suhtes; nõuab rannikukogukondade, sealhulgas äärepoolseimate piirkondade ja saarte elanike ning muude sidusrühmade läbipaistvat ja sisukat kaasamist projektidesse; rõhutab, kui oluline on suurendada laiema avalikkuse usaldust taastuenergia võime suhtes saavutada energiasõltumatus ja tagada energiavarustus; julgustab komisjoni ja liikmesriike töötama välja ühtseid kontaktpunkte, kus pakutakse ühtlustatud teavet murranguliste tehnoloogiate avamere taastuenergia näidisprojektide rahastamisvõimaluste kohta;

Mereala ruumiliste planeeringute ning riiklike energia- ja kliimakavade kooskõlla viimine

47. märgib, et põhjapoolsete merede avameretuulikute võimsuse 2050. aasta eesmärkide saavutamiseks vajalik üldruum on eeldatavasti 2,8 % merealast; on veendunud, et avamere taastuenergia arendajate varajane menetlusse kaasamine aitab kaasa mereruumi edukale jaotamisele; rõhutab, et ruumijaotus peaks põhinema riigipiire ületaval ühise mereruumi planeerimisel ja rannikuala tervikmajandamisel; nõuab läbipaistvat toimimisviisi ja ligipääsetavust piirkondlikele mereruumi planeeringutele, et võimaldada kõigi sidusrühmade jaoks varajast ja kaasavat lähenemisviisi;

48. juhib tähelepanu programmi „Horisont 2020“ poolt rahastatud projekti soovitudele, milles uuritakse Euroopa merede mitmeotstarbelisi võimalusi ELi viies merepiirkonnas; tuletab meelde oma suuniseid, et ookeani kestlik areng ei saa enam tugineda ühe sektori majandamisele, vaid nõuab terviklikumat, integreeritumat lähenemisviisi ning et mitmeotstarbeline kasutamine ei piirdu ainult sama mereruumi jagamisega, vaid peaks hõlmama ka taristu ja muude varade ühist kasutamist ning ühistegevust;

49. rõhutab pakulist vajadust tagada avamere taastuenergia arendamiseks piisavalt ruumi ja on seisukohal, et mitmeotstarbelisi vajadusi tuleks avalik-õiguslike reguleerivate asutuste ja vastavate toetusprogrammide abil ennetavalt hõlbustada ja stimuleerida, kasutades enamasti pelgalt ruumiplaneerimise lahendusi; märgib, et mereruumi planeeringute väljatöötamisel paluti liikmesriikidel otsida peale parimate kättesaadavate andmete ja üldsuse laiaulatusliku osaluse ka merendustegevuse ühispaiknemise võimalusi;

50. märgib, et määruse (EL) 2018/1999 kohaselt pidid liikmesriigid esitama oma riiklikud energia- ja kliimakavad 31. detsembriks 2019 ning peavad iga kahe aasta tagant esitama eduaruande; märgib, et direktiivi 2014/89/EL kohaselt pidid liikmesriigid koostama mereruumi planeeringud 31. märtsiks 2021; taunib asjaolu, et kõik liikmesriigid ei ole veel oma mereala ruumilisi planeeringuid esitanud, ning nõuab tungivalt, et komisjon võtaks meetmeid; märgib, et ruumijaotuse käigus on oht, et riiklikud energia- ja kliimakavad ning mereruumi planeeringud ei sobi omavahel kokku; rõhutab, et mereruumi planeeringuid käsitlev direktiiv ning riiklike energia- ja kliimakavasid käsitlev määrus ning muud asjakohased ELi õigusaktid on vaja viivitamata kooskõlla viia; nõuab tungivalt, et liikmesriigid viivitamata kooskõlastaksid ja esitaksid 2030. aasta ja selle järgse avamereenergia arendamise kavad;

51. väljendab sellega seoses heameelt strateegia eesmärgi üle luua pikaajaline raamistik, mis edendab avameretaristu ja mereruumi muude kasutusviiside head koosseisisteamist ja aitab kaitsta keskkonda;

52. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma 300 GW – 450 GW avamere taastuenergia suutlikkuse kavandamisel ja juurutamisel aastaks 2050 kasutusele olelusringil põhineva täieliku ja tervikliku lähenemisviisi;

53. kutsub komisjoni üles viima läbi avamererajatiste käitusest kõrvaldamise mõju analüüsi ja võtma vajaduse korral vastu ELi strateegia avameretaristu kestliku käitusest kõrvaldamise kohta, et minimeerida keskkonna-, ohutus- ja majandusmõjusid; rõhutab, et selline strateegia peaks hõlmama olemasoleva taristu lammutamist ja tulevase käitusest kõrvaldamisi; rõhutab, et kogu ELi hõlmav tulevane õigusraamistik on vajalik ainult juhul, kui analüüsi järgi on praeguses õigusraamistikus ja ELi liikmesriikide õigusaktides olulisi puudusi; nõuab tungivalt, et komisjon looks lihtsa seireraamistiku, mis tagaks läbipaistva ja tõhusa aruandluse avamere taastuenergia kasutuselevõtu edenemisest, et hinnata, kas liikmesriigid on 2030. ja 2050. aasta GW-eesmärkide saavutamise suhtes õigel teel; on veendunud, et komisjon peaks kooskõlas taastuenergia direktiivi kohaste aruandlusnõuetega andma Euroopa Parlamendile aru selle kohta, kas avamere taastuenergia kasutuselevõtt kulgeb kavakohaselt;

Kolmapäev, 16. veebruar 2022

54. nõuab 2025. aastaks üle-euroopalise keelu kehtestamist, mis lõpetaks käitusest kõrvaldatud tuulikute labade prügilasse andmise, et tagada ringlus, minimeerida negatiivsed keskkonnamõjud mullale ja ookeanidele ning tõsta mullakaitse taset ELis;

Turukorraldus

55. rõhutab, et avamere taastuenergia kasutamise ulatus sõltub hästi kavandatud turureeglite piisavast rakendamisest ning stabiilsest õigusraamistikust, arvestades selliste investeeringute pikaajalisust; rõhutab, et avamere tuuleenergia hind on viimase 20 aasta jooksul märkimisväärselt langenud, ning kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles tagama turupõhise avamere tuuleenergia arengu jaoks parimad võimalikud raamtingimused; rõhutab, et ilma fossiilkütuste ja nende toetuste võimalikult kiire järkjärgulise kaotamise ja avamere tuuleenergia tootmise märkimisväärse suurendamiseta on võimatu taastuenergia eesmärkide saavutamine ja globaalse soojenemise piiramine sajandi lõpuks alla 1,5 °C;

56. nõuab, et avamere taastuenergia tootmise ja edastamise kulude ja tulude jaotuse hindamine oleks jätkusuutlik ja sotsiaal-majanduslikult elujõuline, ning tagaks arendajatele sobivad stiimulid ja stabiilse õigusraamistiku; rõhutab, et ebakindlus kulude ja tulude jaotuse osas hoiab ettevõtjaid avamere taastuenergia projektide käivitamisel tagasi; kutsub komisjoni üles kiirendama avamere hübriidprojektide kulude ja tulude jagamise kohta ELi suuniste avaldamist;

57. rõhutab, et olemasolevad ELi rahastamisvahendid, nagu Euroopa ühendamise rahastu, võivad toetada vajalike vahendite mobiliseerimist, et edendada ELis piiriüleseid taastuenergia lahendusi ja ühisprojekte; märgib, et Euroopa ühendamise rahastut saab kasutada kahe või enama ELi liikmesriigi vaheliste projektide potentsiaalsete avamere arenduskohtade tuvastamiseks ning vajalike uuringute ja ehitustööde rahastamiseks;

58. kutsub komisjoni üles julgustama liikmesriike vajaduse korral lisama avamere taastuenergia projektid oma riiklikesse taaste- ja vastupidavuskavadesse ning muudesse riiklikesse programmidesse, mida rahastatakse ELi vahenditest;

59. nõuab ELi elektriturge reguleeriva kehtiva õigusraamistiku läbivaatamist, et hõlbustada avamere taastuenergia kasutuselevõttu ja kõrvaldada kunstlikud kaubandustõkked, kindlaksmääratud hinnad, subsiidiumid ja muud turgu moonutavad mehhanismid, mis takistavad avamere taastuenergia edasist edukat integreerimist; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles hoolikalt analüüsima võimalust luua spetsiaalsed avamere pakkumispirkonnad ja analüüsima olemasolevaid pakkumispirkondi, ning nende sobivust avamere taastuenergia kasvava võimsuse integreerimiseks; kutsub komisjoni üles määrama kindlaks olemasolevad reguleerimismehhanismid, mis osana tulevikku suunatud mudelist tõhusalt edendavad avamere taastuenergia integreerimist hästitoimiva energiaturuga, sh hübriidprojektide ja uute koostöövormide hõlbustamine; kutsub komisjoni üles uurima paremaid arengutingimusi hübriidprojektides, et tagada avamere taastuenergia hübriidprojektide parem ja kiirem rakendamine ning paindlikumad tingimused innovatsiooni edendamiseks, sealhulgas uued varakategooriad, eelkõige kahe või enama turu võrkudevaheliste ühendustega ühendatud avamere tuuleparkide puhul; märgib, et tariifide kehtestamisel tuleks arvesse võtta riske, mis on seotud uute tehnoloogiate esmakordse tööstusliku kasutuselevõetuga;

60. rõhutab vajadust turukorralduse järele, mis arvestaks täielikult avamere taastuenergia eripära, sealhulgas vajadust tagada avamere taastuenergia pakkumispirkondade optimaalse konfiguratsioon; avamere taastuenergia taristu ülekande osa peaks olema reguleeritud eraldamisreeglite alusel, milles on selgelt määratletud rollide ja kohustuste lahusus süsteemivastutuse, kolmanda osapoole juurdepääsu ning läbipaistvate tariifide ja tingimuste suhtes, andes nii panuse ühtsesse turu ja energialiitu;

61. tunnistab, et puhtale energiale üleminekul tuleb avamere taastuenergia ja muude energiatehnoloogiate kasutuselevõtmisel arvestada kestlikkuse ja CO₂-jalajäljega kogu väärtusahelas; rõhutab, et avamere hankemenetlused peaksid hõlmama kestlikkuse kriteeriume;

62. tunnistab, et taastuvalikatest toodetud vesinikul on ELi 2050. aastaks CO₂-neutraalsuse saavutamise suhtes ülioluline roll; rõhutab, et juba selle projekti tohutu ulatuse ja suure võimsuse tõttu on avamere taastuenergia taastuvalikatest toodetud vesiniku tootmise kiirendamiseks hädavajalik; on seisukohal, et teadus- ja arendustegevust tuleb toetada, et anda tööstusele stiimulid taastuvesiniku turule toomiseks suuremahuliste kommertsprojektide kaudu ja seeläbi luua tegelik ja kestlik nõudlus sektorites, kus on raske heitmeid vähendada;

Kolmapäev, 16. veebruar 2022

o

o o

63. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.
-